

τίποτα από το άτύχημα του συζύγου της.

Όταν ο Ήλιος Ποταμιάνος ανέκτησε τις αισθήσεις του, έκταζε τους Ίταλους από τον περιστοιχισαν, αλλά δεν μπορούσε να θυμηθεί ούτε πούδς εινε, ούτε πούδς βρίσκεται! Τόν ώδηγησαν στην Αστυνομία και από το έξωτερικό του, από την ευγένεια των τρώπων του, από την κομψότητα μέ την όποιαν μιλούσε την Τοσκανική γλώσσα, κατάλαβαν ότι έχουν να κάνουν μέ διακεκριμένο πρόσωπο. Ό άστυνόμενος τόν συνόδευσε στη Ρώμη, και ή Ίταλικές εφημερίδες χάλασαν κόσμο, έδημοσίευσαν την εικόνα του, μέ τόν τίτλο : « Ένα σπάνιο φαινόμενο άμνησίας ».

Στό μεταξύ, ή κυρία Άσπασία Ποταμιάνου βουνέχισε τό ταξίδι της, πολύ άνησυχη βέβαια, αλλά νομίζοντας πάντως ότι ό σύζυγός της εινε άπλός χόσει τό τράινο.

Τέλος άπεφάσισε νά τόν περιμένει στό Μιλάνο, στό ξενοδοχείο πού ειλαν πει νά μείνουν. «Θά έλθω μέ τό άλλο τράινο», σκεφτότανε.

Φαντασθήτε όμως την έκπληξη της, όταν στό Έλληνικό Προξενείο, στό Μιλάνο, της έδειξαν τις εφημερίδες της Ρώμης μέ την εικόνα του συζύγου της και της έξήγησαν τό πλάσμα του !..

Ή κυρία Άσπασία έπληξε άμέσως στην Ίταλική πρωτεύουσα, κατέφυγε στην Προξενία μας και μέ της βοήθεια του Έλληнос προσέβατο όρθεκε τόν άντρα της, άλλ' ό Ήλιος Ποταμιάνος... δεν την άνεγνωρίζε !.. Την εκώττασε σαν ξένη...

— Πού είσθε, κυρία μου ; Δεν σάς θυμάμαι, της έλεγε ό δυστυχισμένος άμνησιων ευγενέστατα.

— Μά, Ήλιος μου... εστένας κείνη.

— Ήλιος, έγω !.. Ονομάζομαι Ήλιος !.. Δέ θυμάμαι !..

Ήταν τραγική ή θέσις της κυρίας. Και ό προσβευθής συνεβούλευσε την ακόλουθη λύση. Νά εισαχθεί ό παθών πολιτευτής σέ νευρολογική Κλινική... Αυτό και έγινε.

Έπειτα από αρκετό καιρό, ό Ήλιος Ποταμιάνος άρχισε νά ξαναβρίσκει τή μνήμη του, σιγά-σιγά. Άχτίδες ερωτίσαν τόν πνευματικό του όρκο, ή άναμνήσις άναμνηδούσαν μέσα του μία-μία. Δραματική όπληξη ή σκηνή πού άνεγνωρίσε τή γυναίκα του. Αυτό γινυκε ένα πρωί, τρεις μήνες μετά τό πάθημα του : «Όταν ή κυρία μπηκε στό θάλαμο, όπουν άσημλητετο ό άντρας της, ό Ήλιος Ποταμιάνος έβγαλε μία φωνή :

— Άσπασία μου !..

Και άναλύθηκε σέ δάκρυα. Την άλλη μέρα ή γυναίκα του τόν έπληξε από την Κλινική, Ξαναγύρισαν στην Έλλάδα, άλλ' ό διαπρεπής νομομαθής δεν έζησε πολύ καιρό. Τό τελευταίο του γραφό τό μνημείο έδημοσιεύθη στην «Ποικιλη Στοάς», της όποιας ήταν συνεργάτης, γιατί ό Ποταμιάνος άγαπούσε και ή λογοτεχνία και μετέφραζε τους Ίταλούς κλασικούς. Ό Ίω. Αρσένης έζητούσε τότε άπ' όλους τούς άνθρώπους τών γραμμάτων, τό ρητό της ζωής τους. Και ό Ήλιος Ποταμιάνος έγραψε :

«Έκ σαυτού άντλείν την δύναμιν προς τόν άγώνα της ζωής».

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

ΤΟ ΑΓΑΘΗΜΕΝΟ ΑΝΤΡΓΓΥΝΟ

Τό σπίτι τό μεγάλο, μέ τό ψηλά τό παραθύρια και τό μαρμαρένια τό θεμέλια, κάτω στό γιάλιό, ήτανε δικό της.—μιά φορά κι Έναν καιρό,—της κυρά Σταβάνας.

Κι ό λεβέντης μέ τό καμαρωτά μουστάκια και τή χρυσή τή φέρεμλη, πού εινε ή ζωγραφιά του κρημασμένη σ' όλα τό μαγαζιά άράδα κάτω στό λιμάνι, ήτανε άντρας της—μιά φορά κι Έναν καιρό—της κυρά Σταβάνας.

Και τό τραγουδι μέ τό γλυκό σκοπό, πού τραγουδούν και κλαίνε κάτω στην άμμουδιά, τό κορίτσια τού νησιού, εινε γιά την πεντάμορφη τή Λενιά. Κι ή πεντάμορφη ή Λενιά ήτανε κόρη της—μιά φορά κι Έναν καιρό—της κυρά Σταβάνας.

Τώρα τό σπίτι τό μεγάλο, μέ τό ψηλά τό παραθύρια και τό μαρμαρένια τό θεμέλια, τό πηρον ό μούτσιου τού καπετάν Στάθης. Ό καπετάν Στάθης ό κορυφός πάει σφέλιος στό κίματι της Μπαρμαριάς. Και ή πεντάμορφη ή Λενιά χάρηκε από τόν πόνο της άγάπης—μιά φορά κι Έναν καιρό.

Και ή καπετάνισσα έπληξε ένα ραβδί και περπατεί τις στρατές. Περνάει από κάτω από τό σπίτι τού ψηλό και καίγει ή καρδιά της. Περνάει κι από την άμμουδιά, πού τραγουδούνε τά κορίτσια τό τραγουδι της Λενιάς και δουράζωουνε τά μάτια της.

Έπληξε ένα ραβδί ή καπετάνισσα και τριγωνά τις ρούγες. Και τό ραβδί έσκέβρωσε μαζί της. Παγωθήκε πάνω στό κελτεριόμα τού νησιού. Ξεσκίστηκε άπ' τά δόντια τών σκυλιών. Έλύγισε άπ' τό βάρος τού κομοδι. Παραπατούσε ή γρη ή Σταβάνα, έτρειζε τό ραβδί σιμά της. «Έπερτε ή γρη ή Σταβάνα νά κομηθή, έγενε και τό ραβδί δίπλα της στό χόμα.

Ένα πρωί, άπάνω στό κελτεριόμα τού μεγάλου τού σπιτιού, μέ τό ψηλά τό παραθύρια και τό μαρμαρένια τό θεμέλια, τή βρήκανε Ξερή τή γρη Σταβάνα. Και δίπλα τό ραβδί της. Τό ίδιο τό πρωί άνοίξαν ένα λάκκο στην αυλή τού Άη Νικόλα και την έθαψαν. Ό νεκροθάφτης πήρε τό τασιασμένο τό ραβδί και τώρριξε στην άγκάλια της. Και ριχνοντας την πρώτη φτυαριά τό χόμα έλεγε ό νεκροθάφτης :

— Μιά φορά κι Έναν καιρό ήταν ένα αγαπημένο άντρώγγο...

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΜΟΡΦΗΣ

Την ώρα πού λυγθυμάει τό φώς άπάνω στό νυσταγμένα λουλούδια και στό κομωμένα νερά, θγαίνει από τό παλάτι της ή Πεντάμορφη. Την ώρα πού γλυκοσβύθουν τά χρώματα και πεθαίνουν ή κορμές της ζωής, ή Πεντάμορφη νύτνεται μέ τό μαργαδί της σωπής και κατεβαίνει στό μεγάλο περιβόλι. Τά λουλούδια άνατριχιάζουν τριγωνά της, τό σκοτάδι την άγκυλιάει γλυκά κι ή πεταλούδες έρχονται και κομοδνται μέσα στό ξανά της τό μαλλιά. Και λέει ή Πεντάμορφη :

— Όποιος μπορεί νά μέ φιλήσει χωρίς νά ξυπνήση τό λουλούδια δλόγυρά μου και χωρίς νά δώξη τις πεταλούδες από τό μαλλιά μου, αυτός εινε δικός μου !..

Την ώρα πού γεμίζουν τά νερά της λιμνής από ροδόφυλλα, ή Πεντάμορφη κατεβαίνει από τό παλάτι της. Κατεβαίνει από τό παλάτι της και λούζεται μέσα στό τριανταφυλλένια νερά. Και τά νερά άνατριχιάζουν δλόγυρά της κι έπειτα γίνονται καθρέφτες και την καθρεφτίζουν. Και ή νυμφαίες γέρουν και φιλούν τά ξανά της τό μαλλιά. Και λέει ή Πεντάμορφη :

— Όποιος μέ φιλήσει χωρίς νά σπάση τόν καθρέφτη τών νερών και χωρίς νά σκοτώση μία νυμφαία, αυτός εινε δικός μου !..

Την ώρα πού πεθαίνει ή ζωή μέσα στό μεγάλα σκοτάδια, αλώφεται ή Πεντάμορφη στό κάτασπρα σεντόνια. Άλώνεται στό κάτασπρα σεντόνια, κι άπάνω από τό κλειστό ματόκλαδο, κι άπάνω από τό χαμόγελο τού θνυνο, κι άπάνω από τ' άνατριχιάματα τών δνειών της, τίποτε δεν ζει, τίποτε δεν άνασάινει. Και τραγουδεί ή Πεντάμορφη μέσα στόν θνυνο της :

— Όποιος μπορεί νά περάση από τά μεγάλα κρύσταλλα τού παραθυριού και νά χιηθή και νά μέ άγκυλιάση σαν τό φώς τού Γαλαξία, αυτός εινε δικός μου !..

Την ώρα πού λυγθυμάει τό φώς στό νυσταγμένα λουλούδια, ηθεν ό μάγος ό λεβέντης και φίλησε την Πεντάμορφη. Και τό λουλούδια δεν ξυπνήσαν τριγωνά από την άγάπη τους και ή πεταλούδες δεν πέταξαν από τά μαλλιά της. Την ώρα πού γεμίζουν τό νερά της λιμνής από ροδόφυλλα, ηθεν ό μάγος ό λεβέντης και φίλησε την Πεντάμορφη. Και ό καθρέφτης τών νερών χωρίς ραγιαστικά καθρέφτισε τό φίλημα τους και ή νυμφαίες έκρυψαν τά χείλια τους. Την ώρα πού πεθαίνει ή ζωή μέσα στό μεγάλα σκοτάδια, χύθηκε και πέρασαν ό μάγος λεβέντης από τά μεγάλα κρύσταλλα τού παραθυριού. Μαζύ μέ τό φώς τού Γαλαξία κι άγκυλιάσε την Πεντάμορφη άπάνω στό κάτασπρα σεντόνια. Κι ή Πεντάμορφη μέσα στόν θνυνο της έβλεπε βαθεία στη γη ένα νυμφώ κρεβάτι στρωμένο μέ λουλούδια.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΕΘΙΜΑ

Η ΣΗΜΑΙΑ ΤΩΝ ΧΗΡΩΝ

Στά ένδότερα της Σοματίας έπιστρατεί και σήμερα ακόμα μία παράδοξη συνήθεια, σύμφωνα μέ την όποια ή διάρκεια τού πένθους μάς χήρας, κανονίζεται από τόν... άνεμο !

Και γιά νά εξηγηθούμεθα καλύτερα, ίδου τί συμβαίνει :

Άμέσως μετά τόν θάνατο τού μακαρίτη, ή βιομηχανούσα σύζυγός του όφείλει νά στήση μπροστά στην πόρτα τού σπιτιού της ή της καλύτερης της ένα κοντάκι και νά ιηθήσει στην κορυφή του μία σημαία.

Έφ' όσον λοιπόν ή σημαία αυτή παρουσιένει άεραρία, ή χήρα εινε υποχρεωμένη νά μένη κλεισμένη μέσα στό σπίτι της, νά φοράη βαρεία πένθημα φορέματα και νά μορφολογή τόν άντρα της. Μόλις όμως ό άνεμος σχισει λίγο τή σημαία ή της άπαρσέσει κανένα κομμάτι, ή χήρα έχει πια τό δικαίωμα νά πετάξη τό μαύρα και νά παντρευτή τόν πρώτο πού θά πάη νά την ζητήσει σέ γάμο, άν, έννοείται, της άρέσει.

Μ' αυτό τόν τρόπο, μία θύελλα ή ένας άνεμοσφοδύλος εινε πάντως έξαιρετικά ευπρόδοκτος γιά τις χήρες της Σοματίας και πού πάντων γι' αυτές πού έχουν βάσει κώδικα στό μάτι τόν άνωκαισπάτη τού μακαρίτη και περιμένουν ν' άγωνία νά ίδουη τή σημαία της χήρας τους κομματιασμένην.

ΙΣΠΑΝΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Όποιος θέλει νά βρη γάιδυρο χωρίς έλαπτόμιατα, πρέρνει νά... περπατή μέ τά πόδια.

— Καλό εινε ν' αγαπούμε, αλλά καλύτερο εινε νά μās άγαπούνη. Τό πρώτο εινε σπλαλιά, τό δεύτερο εινε έξουσία.

— Άμα ρίξεις την πέτρα, φρόντισε νά κρηψής τό χόρα σου.

— Όποιος σκοντάφτει στόν ίσο δρόμο, άλλοιμόνό του στό βουνό.

